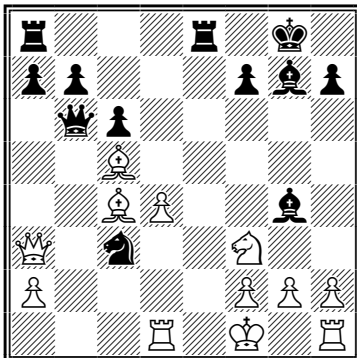

Hoe geef ik verantwoord mijn dame weg?

In het clubblad van Eeuwig Schaak van oktober stond een stukje waarin Johan Cruijff met cruijffiaanse logica beargumenteerde dat de enige nuttige schaakstukken torens, lopers en paarden zijn en alle andere stukken, inclusief de dame, overbodig waren. Het stukje was bedoeld als grap, maar we vrezen dat het door sommigen toch iets te serieus is genomen. In de afgelopen teamwedstrijd tegen Combeo ruilden ineens twee spelers van het combinatieteam RSG/Eeuwig Schaak hun dame in tegen een toren! Was dit een foutje of volgden zij het advies van Johan Cruijff op? Johan Cruijff heeft veel verstand van voetbal, maar weinig van schaken, dus laten we afspreken dat de spelers van RSV best tips van Johan Cruijff kunnen opvolgen, maar dat we bij Eeuwig Schaak ons van zijn tactische besprekingen weinig aantrekken.

Hoewel... In 1956 werd een 13-jarig Amerikaans ventje in één klap beroemd door tegen een grootmeester zijn dame weg te geven en daardoor zijn partij te winnen. De partij werd door een aantal schakers beschouwd als “the game of the century” en verdient een uitgebreide analyse, maar we doen het hier even in het kort, daarmee de prachtige partij eigenlijk wel onrecht aandoend. Na 1.Pf3,Pf6 2.c4,g6 3.Pc3,Lg7 4.d4,O-O 5.Lf4,d5 6.Db3,dxc4 7.Dxc4,c6 8.e4,Pbd7 9.Td1,Pb6 10.Dc5,Lg4 11.Lg5,Pa4 12.Da3,Pxc3 13.bxc3,Pxe4 14.Lxe7,Db6 15.Lc5,Pxc3 16.Lc4,Tfe8+ 17.Kf1 stond de volgende stelling op het bord:

Tot grote verbazing van de grootmeester (Byrne) speelde het 13-jarig manneke hier de zet 17...Lg4-e6. Hij liet zijn dame gewoon in staan! Na 18.Lc5xb6 bleek al snel dat wit wel een pittige prijs voor de dame moest betalen: 18...Le6xc4+ 19.Kf1-g1,Pc3-e2+ 20.Kg1-f1,Pe2xd4+ 21.Kg1-f1,Pd4-e2+ (Zwart kan met eeuwig schaak remise afdwingen, maar is op meer uit!) 22.Kg1-f1,Pe2-c3+ 23.Kf1-g1,a7xb6 24.Da3-b4,Ta8-a4 25.Db4xb6,Pc3xd1 en zwart heeft twee lopers, een toren en een pion voor de dame en zijn stukken staan veel beter. Met name de witte toren op h1 is wel heel erg zielig. De witspeler weigerde tegen een jochie van 13 jaar op te geven en in dit geval kwam dat goed uit, want nu gaf hij hem de gelegenheid om het op een prachtige manier af te maken: 26.h3,Txa2 27.Kh2,Pxf2 28.Te1,Txe1 29.Dd8+,Lf8 30.Pxe1,Ld5 31.Pf3,Pe4 32.Db8,b5 33.h4,h5 34.Pe5,Kg7 35.Kg1,Lc5+ 36.Kf1,Pg3+ 37.Ke1,Lb4+ 38.Kd1,Lb3+ 39.Kc1,Pe2+ 40.Kb1,Pc3+ 41.Kc1,Tc2 mat. Hier waren een toren, een paard en twee lopers dus samen wel sterker dan een dame met paard. De naam van het 13-jarig jongetje... ach, u had het waarschijnlijk al wel vermoed: Bobby Fischer.